

محدثه

حَدَّثَ عَنْ فُلَانٍ: روى و آورد الحديث، الحديث: الخبر نام محدثه دارای دو تلفظ است که هر کدام به طور جداگانه مورد بحث قرار می‌گیرد. معنای «محدثه» به فتح دال. «محدثه» به فتح دال، یعنی زنی که برای او حدیث گفته می‌شد.

حَدَّثَ عَنْ فُلَانٍ: روى و آورد الحديث،

الحديث: الخبر

نام محدثه دارای دو تلفظ است که هر کدام به طور جداگانه مورد بحث قرار می‌گیرد.

معنای «محدثه» به فتح دال.

«محدثه» به فتح دال، یعنی زنی که برای او حدیث گفته می‌شد.

پس از رحلت پیامبر صلی الله علیه و آله ایام بر فاطمه زهرا علیها السلام به سختی می‌گذشت، لذا جبرئیل به امر خداوند بر آن حضرت نازل می‌شد و برای آن حضرت از وقایع آینده سخن می‌گفت. صحیفه‌ی فاطمیه، حاصل نزول جبرئیل بر فاطمه زهرا علیها السلام در این مدت است.

فرشتگان با فاطمه زهرا علیها السلام سخن می‌گفتند.

یاسناده عن أبي عبد الله عليه السلام قال:

«إنما سميت فاطمة «محدثه» لأن الملائكة كانت تهبط من السماء فتناديها كما تنادي مريم بنت عمران. فتقول «يا فاطمة! إن الله إصطفاك و طهرتك و اصطفاك على نساء العالمين يا فاطمة! افتني لربك و اسجدي و ارکعي مع الراكعين» فتحدثهم و يحدثونها، فقالت لهم ذات ليلة: أليست المفضلة على نساء العالمين مريم بنت عمران؟ فقالوا: إن مريم كانت سيدة نساء عالمها و أنّ الله عز و جل جعلك سيدة نساء عالمك و عالمها و سيدة نساء الأولين و الآخرين،

امام صادق علیه السلام فرمودند: فاطمه علیها السلام را «محدثه» گویند، چون ملائکه از آسمان به پایین می‌آمدند و همانگونه که ملائکه با حضرت مریم علیها السلام سخن می‌گفتند، با حضرت زهرا علیها السلام نیز سخن می‌گفتند. ملائکه به حضرت زهرا علیها السلام گویند: «یا فاطمة! إن الله إصطفاك و طهرتك و اصطفاك على نساء

العالمين يا فاطمة! افتنى لربك و اسجدي و ارکعي مع الراكعين» حضرت فاطمه علیها السلام با ملائکه سخن می‌گفت و فرشتگان نیز با آن حضرت سخن می‌گفتند.

شبی حضرت فاطمه علیها السلام از فرشتگان سؤال نمود: آیا برترین زن عالم، حضرت مریم علیها السلام دختر عمران نیست؟ فرشتگان عرضه داشتند: حضرت مریم علیها السلام سرور زنان زمان خود بود، اما خداوند شما را برترین زن جهان قرار داده است، هم در زمان خودت و هم در زمان حضرت مریم علیها السلام و سرور همه‌ی زنان

از اول عالم تا آخر جهان.» (1)

فاطمه زهرا علیها السلام محدثه بود، لکن پیامبر نبود.

قال محمد بن أبي بكر:

«لما قرأ «و ما أرسلنا من قبلك من رسول و لا نبي و لا محدث» قلت: و هل يحدث الملائكة إلا الأنبياء. قال: إن مريم لم تكن نبيه و كانت محدثة و أمموسى بن عمران كانت محدثة و لم تكن نبيه و سارة امرأة إبراهيم قد عابت الملائكة فيشروها بإسحاق و من وراء إسحاق يعقوب و لم تكن نبيه و فاطمة علیها السلام بنت رسول الله صلی الله علیه و آله كانت «محدثه» و لم تكن نبيه،

محمد پسر ابوبکر گوید: وقتی آیه «و ما أرسلنا من قبلك من رسول و لا نبي و لا محدث» نازل شد من گفتم: آیا فرشتگان با غیر از پیامبران نیز سخن می‌گویند؟

«امام علیه السلام فرمودند: حضرت مریم علیها السلام پیامبر نبود ولی «محدثه» بود، یعنی فرشتگان با او سخن می‌گفتند. مادر موسی نیز محدثه بود، ولی پیامبر نبود. ساره همسر حضرت ابراهیم علیه السلام، محدثه بود، اما پیامبر نبود. فرشتگان با او ملاقات نمودند و بشارت اسحاق و یعقوب را به او دادند. و فاطمه زهرا علیها السلام

ملائکه را می‌دید و از آنها حدیث می‌شنید، اما پیامبر نبود.» (2)

اخبار غیبی، در مصحف فاطمه زهرا علیها السلام.

عن حماد بن عثمان قال:

«سمعت أبا عبد الله عليه السلام يقول: تظهر الزنادقة سنة ثمانية و عشرين و مائة و ذلك لآتي نظرت في «مصحف فاطمة» علیها السلام. قال: فقلت: و ما مصحف فاطمة علیها السلام؟ فقال: إن الله تبارك و تعالی لما قبض نبيه صلی الله علیه و آله دخل على فاطمة علیها السلام من وفاته من الحزن ما لا يعلمه إلا الله عز و جل فأرسل إليها ملكاً يسألها عنها و يحدثها. فشكت ذلك إلى أمير المؤمنين عليه السلام. فقال لها: إذ أحست بذلك و سمعت الصوت قولي لي. فأعلمته. فجعل يكتب كل ما سمع حتى أتيت من ذلك مصحفاً. قال: ثم قال: أما أنه ليس من الحلال و الحرام ولكن فيه علم ما يكون،

حماد بن عثمان می‌گوید: از امام صادق علیه السلام شنیدم که فرمود: در سال 128 ه.ق، زنادقه ظهور خواهند کرد، زیرا من مصحف فاطمه علیها السلام را نگاه کردم و این مطلب را آنجا دیدم. گفتم: مصحف فاطمه علیها السلام چیست؟ فرمودند: وقتی که پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله رحلت کرد، غم و غصه بی‌حدی که فقط خدا

(مقدار آن را) می‌داند، بر فاطمه زهرا علیها السلام وارد شد. خداوند ملکی را فرستاد تا حضرت زهرا علیها السلام را تسلی خاطر دهد و با او سخن بگوید. فاطمه علیها السلام از این جریان به امیرالمؤمنین علیه السلام گلیزه کردند. علی علیه السلام فرمودند: هرگاه ملك را دیدی و صدای او را شنیدی مرا خیر کن. زهرا علیها السلام،

علی علیه السلام را از آمدن ملك خبر کرد امیرالمؤمنین علیه السلام آنچه را که می‌شنید، می‌نوشت، تا اینکه کتابی از آن مطالب نوشته شد. سپس امام صادق علیه السلام فرمودند: اما در «مصحف فاطمه علیها السلام» حلال و حرام خدا نیست، بلکه وقایعی که اتفاق خواهد افتاد (تا روز قیامت) همه درون آن است.» (3)

در مصحف فاطمه زهرا علیها السلام چیست؟

إن الصادق عليه السلام يقول:

«علمنا غابر و مزبور و نكت في القلوب و نقر في الأسماع و أن عندنا الجفر الأحمر و الجفر الأبيض و «مصحف فاطمة» علیها السلام و عندنا الجامعة فيها جميع ما تحتاج

الناس إليه فسئل عن تفسير هذا الكلام. فقال: أما الغابر، فالعلم بما يكون و أما المزبور فالعلم بما كان و أما النكت في القلوب فهو الإلهام و أما النقر في الأسماع فحديث الملائكة نسمع كلامهم و لا نرى أشخاصهم و أما الجفر الأحمر فوعاء فيه سلاح رسول الله صلى الله عليه و آله و لن يخرج حتى يقوم قائمنا أهل البيت و أما الجفر الأبيض فوعاء فيه توراة موسى و إنجيل عيسى و زبور داود و كتب الله الاولى و أما مصحف فاطمة عليها السلام ففيه ما يكون من حادث و أسماء من يملك إلى أن تقوم الساعة و أما الجامعة، فهو كتاب طوله سبعون ذراعاً، املاء رسول الله صلى الله عليه و آله من فلق فيه و خطّ علي بن أبي طالب عليه السلام بيده فيه والله جميع ما تحتاج إليه الناس إلى يوم القيامة حتى أنّ فيه أرش الخدش والجلدة و نصف الجلدة، (4)

امام صادق عليه السلام می فرمود: ما غابر و مزبور را می دانیم، ما مسائل قلبی و نیات را می دانیم، ما «نقری» که در گوشها می رود را می دانیم.

«جفر قرمز» و «جفر سفید» را می شناسیم. در نزد ما «مصحف فاطمه عليها السلام» است. در پیش ما «جامعه ای» است که همه چیزهایی که انسان به آن نیاز دارد در آن هست. سؤال شد: این کلام یعنی چه؟

«امام علیه السلام فرمودند: «غابر»، یعنی دانستن آنچه واقع می شود. «مزبور»، یعنی دانستن آنچه قبلاً رخ داده است. اما «تکنه های قلبی»، اوهام ذهنی دیگران است که ما می دانیم. «نقر» در گوشها، سخن ملائکه می باشد که ما آنها را می شنویم، ولی خودشان را نمی بینیم. «جفر قرمز» ظرفی است که اسلحه ی پیامبر در آن است و آن سلاح تا زمان امام مهدی، قائم اهل بیت علیه السلام خارج نخواهد شد. اما «جفر سفید» آن ظرفی است که تورات موسی و انجیل عیسی و زبور داوود و کتاب اولی خداوند در آن است. اما «مصحف فاطمه عليها السلام»، پس آنچه از حوادث رخ خواهد داد و اسامی پادشاهان تا روز قیامت در آن آمده است. اما «جامعه» کتابی است که طول آن هفتاد ذرع است (شاید کنایه از کثرت معارف آن کتاب باشد) پیامبر صلی الله علیه و آله مطالب آن را فرموده است و حضرت علی علیه السلام آن را نوشته است و به خدا قسم! در آن تمام آنچه انسان تا روز قیامت نیاز دارد، نوشته شده است، حتی در کتاب جامعه مقدار خسارت بسیار کم نیز وجود دارد، يك شلاق و نصف شلاق نیز در آن بیان شده است.»

معنای «محدثه» بکسر دال.

«محدثه» به کسر دال، یعنی زنی که برای دیگران نقل حدیث می کند. ما از حضرت فاطمه ی زهرا عليها السلام روایات زیادی را در دست داریم. (5) فاطمه ی زهرا عليها السلام به سؤالات زنان مدینه پاسخ می فرمود و آنان را حدیث می کرد. فاطمه ی زهرا عليها السلام احادیث زیادی را از پیامبر صلی الله علیه و آله و یا حضرت علی علیه السلام برای ما نقل فرموده اند، لذا او را «محدثه» گویند.

1- بحارالانوار، ج 14، ص 206، ر 23 از علل الشرایع.

2- بحارالانوار، ج 43، ص 79، ر 66 از علل الشرایع.

3- بحارالانوار، ج 26، ص 44، ر 77 از بصائر الدرجات ص 43.

4- بحارالانوار، ج 43، ص 79، ر 66 از علل الشرایع.

5- اخیراً بعض سخنان آن حضرت، در کتابی مستقل با نام «نهج الحیاة» به چاپ رسیده است.